

Uppförandekod - principer för ansvarsfullt uppförande i universitetsmiljön (i kraft t.o.m. 31.7.2020)

[Suomeksi](#) / [In English](#)

Beslut 19.5.2015 av Aalto universitetets kommitté för akademiska ärenden AAK

1. INLEDNING

Aalto-universitetet vill förändra världen genom internationellt högt stående forskning och flervetenskapligt samarbete, banbrytande undervisning, djärvt överskridande av traditionella gränser och förnyelse. I Aalto-universitetets värden ingår passion för att söka det nya, frihet till kreativitet och kritiskt tänkande, mod att påverka och ha framgång, ansvar för att bry sig om, för tolerans och för att inspirera. Dessa värden grundar sig på integritet, öppenhet och jämlikhet. Aalto-universitetet erbjuder en trygg och trivsamt universitetsmiljö, en miljö som bidrar till genomförandet av universitetets strategi och till framgång för hela universitetssamfundet. På Aalto-universitetet står studeranden i fokus.

Medlemmarna i universitetssamfundet har både rättigheter och skyldigheter. Medlemmarna i universitetssamfundet förbinder sig till att följa uppförandekoden, dvs. principerna för ett ansvarstagande uppförande. De utgör ett stöd för rättigheterna och skyldigheterna.

I ett allt mångsidigare universitetssamfund med undervisnings- och forskningspersonal, övriga anställda och studerande med rötter i många olika slags kulturer behövs en uppförandekod. Även om medlemmarna i universitetsgemenskapen delar en gemensam uppfattning om ansvarstagande uppförande har universitetsledningen saknat tydligare anvisningar för uppförandet. En uppförandekod gör det lättare att på ett positivt sätt leda samfundet och är ett stöd vid lösningen av problematiska situationer.

I denna anvisning definieras innebörden av ett ansvarstagande uppförande vid Aalto-universitetet.

2. DEFINITIONER

Dessa anvisningar gäller medarbetare och studerande vid Aalto-universitetet när de verkar inom universitetsmiljön eller representerar Aalto-universitetet.

Medlem av Aaltosamfundet (eller Aaltogemenskapen, aaltoit)

Medlemmar av Aaltogemenskapen (nedan aaltoiter) är undervisnings- och forskningspersonalen, övriga anställda och studerande.

Aalto-universitetets intressenter

Även andra som verkar i universitetsmiljön i egenskap av leverantörer av avgiftsbelagda eller avgiftsfria tjänster, sökande till arbets- eller studieplatser samt alumner och personer som deltar i evenemang som ordnas av universitetet, jämföras i relevant utsträckning med medlemmarna i Aaltogemenskapen.

Universitetsmiljön

Fysiska och informationstekniska miljöer och plattformar samt tjänster. I universitetsmiljön ingår undervisnings- och lärmiljön och miljöerna för forskning och konstnärlig verksamhet. Miljöerna överlappar varandra delvis. Studerande kan, medan de studerar, även verka inom miljöerna för forskning och konstnärlig verksamhet.

Undervisnings- och lärmiljön

De fysiska lokaliteterna för undervisning och studier vid universitetet samt utrymmen som är avsedda för tjänster som stöder verksamheten såsom allmänna utrymmen, föreläsningssalar, laboratorier, studerandeserviceställen och bibliotek samt informationstekniska plattformar för undervisning och lärande.

3. RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER

Utöver lagstiftningen i Finland ska aaltoiterna iakttä universitetets interna bestämmelser. Personalens rättigheter och skyldigheter utgår från arbetslagstiftningen, avtal som gäller arbetslivet och universitetets bestämmelser. I ärenden som gäller studerande ska personalen ta i betraktande de relevanta bestämmelserna i universitetslagen och förvaltningslagen samt principerna för god förvaltning. Studerandenas rättigheter och skyldigheter bestäms i första hand utgående från universitetslagen och bestämmelserna och besluten som utgår från den (såsom undervisningsplaner och examensstadgor).

Aaltoiter ska uppföra sig ansvarsfullt samt respektera andra medarbetares rätt till en trygg och trivsamt universitetsmiljö samt rätt till tillgängliga studier och tillgängligt arbete i miljön. Varje aaltoit har rätt att bli bemött med respekt, oberoende av kön, könsidentitet eller könsuttryck, ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person.

Lärarna har frihet att undervisa och studerandena frihet att lära sig. I en undervisningssituation har alla närvarande ansvar för säkerheten och trivseln. Även studerande har rätt att delta i den akademiska diskussionen i egenskap av medlemmar i universitetssamfundet. Studerande får delta i undervisningen på sina egna kurser samt följa med även annan offentlig undervisning, såsom alla och envar. Studerandens rätt att delta i undervisningen kan begränsas endast på i universitetslagen föreskrivet sätt.

Aaltoiter ska hantera universitetets egendom med omsorg och använda universitetets utrymmen för de ändamål de är avsedda för med hänsyn till de respektive villkoren för användningen. Universitetets utrymmen är i första hand avsedda för undervisning, lärande, forskning, konstnärlig verksamhet och sådana ändamål som stöder dessa verksamheter. Om användning för andra ändamål ges separata anvisningar och avtalas separat.

4 FÖRSEELSER MOT ORDNINGEN VID UNIVERSITETET

Konfliktsituationer och påståenden om osakligt uppförande ska utredas i enlighet med de fastställda verksamhetsmodellerna, i första hand genom förhandlingar mellan parterna och vid behov med stöd av universitetets serviceenheter.

Universitetet ingriper i osakligt uppträdande från personalens sida i enlighet med arbetarskyddslagen och arbetsavtalslagen när det gäller förseelser mot skyldigheter som beror på arbetsförhållandet. Universitetet ingriper i osakligt uppförande som studerande gör sig skyldiga till i enlighet med universitetslagen. Osakligt uppförande anses bl.a. vara att störa undervisningen, bete sig våldsamt eller hotfullt eller att fuska eller på annat sätt bryta mot ordningen vid universitetet. Universitetet kan ingripa i osakligt beteende i universitetsmiljön även då andra än aaltoiter gör sig skyldiga till sådant.

Vid Aalto-universitetet anses ett våldsamt eller hotfullt beteende, att göra sig skyldig till fusk, diskriminerande beteende samt mobbning och trakasserier på grund av kön, sexuella trakasserier eller trakasserier av annan orsak utan undantag utgöra brott mot ordningen. Vid Aalto-universitetet anses även störande av verksamheten i universitetsmiljön eller störande av universitetets verksamhet på något annat sätt, som äventyrar de andra medarbetarnas rätt till en trygg och trivsam universitetsmiljö, tillgängliga studier, undervisning, forskning och annat arbete, utgöra brott mot ordningen vid universitetet. Förstörande av universitetets egendom eller lokalteter eller otillåten användning av dem anses också vara brott mot ordningen vid Aalto-universitetet.

Lärare på kurser – exempelvis föreläsare och assistenter – är förpliktade att till kursansvariga läraren rapportera sådant osakligt beteende de observerar i undervisningssituationerna samt i den omedelbara undervisnings- och lärmiljön kring kursen samt att ingripa i osakligt beteende med beaktande av anvisningarna om säkerheten vid universitetet. Kursansvariga lärare är förpliktade att, med beaktande av säkerhetsanvisningarna, ingripa i osakligt beteende som kommer till deras kännedom och rapportera sådana händelser till den som utreder sådana fall vid högskolan. Samma skyldighet att ingripa och vid behov rapportera till utredaren har även de som handleder studerandens lärdomsprov och ledare för utbildningsprogram samt andra anställda som behandlar studerandens ärenden. Studeranden kan informera utredaren vid högskolan om osakligt beteende studeranden upplever från en annan aaltoits sida eller i övrigt observerar.

Misstankar om osakligt beteende som gäller någon som hör till personalen behandlas i enlighet med de processer som är avsedda för personalen. Misstankar om osakligt beteende som gäller en studerande behandlas i tillämpliga delar på samma sätt som misstankar om förseelser mot de etiska reglerna för studier. Om en person som misstänks för osakligt beteende är både studerande och arbetstagare, bestäms såväl utredningsprocessen som följden från fall till fall.

Det bör finnas en eller flera utredare vid högskolorna för behandling av sådana störnings- och konfliktsituationer där någon av parterna är studerande. Högskolan ska vid behov erbjuda möjlighet till medling/förlikning i sådana fall.

Rektor eller den rektor förordnat ger vid behov närmare anvisningar om hur ansvarstagande verksamhetssätt ska tillämpas och om förfaringssätten vid lösningen av konfliktsituationer och behandlingen av förseelser mot ordningen vid universitetet.

[Anvisningar för utredning av störningssituationer och misstankar om osakligt bemötande](#) (vicerektorns beslut 3.11.2015)

5. FÖRBINDELSERNA I ETT NÖTSKAL

I sin verksamhet i universitetsmiljön och då de företräder universitetet förbinder sig aaltoiterna till följande:

- ärlighet och integritet
- respekt för andra oberoende av deras bakgrund
- öppen diskussion och fritt utbyte av tankar
- ömsesidigt förtroende
- en aktiv inställning till andras trygghet och välbefinnande
- att respektera enskild, gemensam och universitetets egendom
- att ta hänsyn till vad de olika utrymmena är avsedda att användas till
- att reagera mot förseelser i enlighet med sin ställning och sina uppgifter